

1 / Ολοκληρωμένα

Μετάβασεις εις Ρόδον πρός εξακρίβωσιν
της καταλληλότητος δι' εξαγωγήν των έκεί
παραγομένων Ήσπεριδοειδών καί Κρεμμυδιών.-

'Αναχώρησις 16 Δεκεμβρίου 1963 Ώρα 7.35'

'Επιστροφή 19 Δεκεμβρίου 1963 Ώρα 14.00

Δεροπορικώς.-

-----

16 Δεκεμβρίου. Αφίξεις εις Ρόδον τήν 10ην 30'. Συνάντησις μέ τόν κ. 'Ι. Ράπτην Τεχνικόν Επιθεωρητήν ΑΤΕ καί τόν Γεωπόνον κ. Μ. Μαργαριτίδην επίσης της ΑΤΕ. Συνουθευόμενος από τόν κ. Ράπτην έπεσεκέσθημεν τόν κ. Σωτηρίου Δ/ντήν Γεωργίας Ρόδου. Συνεσκέσθημεν επί του θέματος. Έκ της συζητήσεως προέκυθεν ότι ήτο άμφίβολον εάν θα καθίστατο δυνατή ή εξαγωγή α) λόγω άσθενειών (φώρες, Μυΐγα Μεσογείου, Χάλαζα κλπ) β) λόγω των άπαιτήσεων των παραγωγών γ) λόγω έλλείψεως συσκευαστηρίου δ) λόγω των μεγάλων επιβαρύνσεων αιτινες ύφίστανται έν Ρόδω.-

Τήν παραγωγήν των ήσπεριδοειδών ή Δ/νοισ Γεωργίας καί ή ΑΤΕ ύπελόγισαν εις τόννους:

Πορτοκάλια	1.300	-	1.500
Λεμόνια	400	-	500
Μανδαρίνια	600	-	700

Διά τά κρεμμύδια έδηλώθη ύπό της Δ/σεως Γεωργίας, ότι είναι άκατάλληλα διά τήν εξαγωγήν, λόγω άσθενειών.-

'Εξηγήσαμεν ένίσχυσιν των ύπηρεσιών διά τήν αυτοπρόσωπον διαπίστωσιν της καταλληλότητος καί των δυνατοτήτων εξαγωγής, εις τούς τόπους της παραγωγής. Έκ μέρους της ΑΤΕ ώρίσθη δ Γεωπόνος κ. Μαργαριτίδης καί εκ μέρους της Δ/σεως Γεωργίας δ Γεωπόνος κ. Άγγελάκης άμφοτεροι ειδικευμένοι εις τά 'Οπωροκηπευτικά ίνα μέ συνοδεύσουν εις έπίσκεψιν των τόπων παραγωγής. Μετά των ως άνω γεωπόνων μετέβημεν τό απόγευμα εις τήν περιοχήν 'Αρχαγγέλου, όπου τά χωρία παραγωγής Πορτοκαλιών καί Μανδαρινιών.-

Ευνητήθημεν μετά των προέδρων Συνταξιασμών καί Κοινοτήτων καί μέ πολλούς παραγωγούς. Κατά τούς ύπολογισμούς των, ή παραγωγή των πορτοκαλιών άνέρχεται εις 2.500 τόννους, των δε Μανδαρινιών εις 1.000 τόννους. 'Η παραχθεΐσα ποσότης θεωρείται μεγάλη, επειδή δε ή έπιτόπιος κατανάλωσις δέν είναι μεγαλύτερα των 500-600 τόννων πορτοκαλιών καί 200-300 τόννων μανδαρινιών, οι παραγωγοί φοβούνται ότι αι τιμαί των προϊόντων αυτών θα έξευτελιθώσιν. 'Ηδη αι ένκαθαρίσεις των δέν ύπερβαίνουσι τά 70-80 λεπτά χιλιογράμμων. Διά τουτο έξήγησαν τήν παρέμβασιν της ΝΕΑΣ ΑΓΡΕΕ ίνα έλαχθή εκ της νήσου ποσότης 300-500 τόννων ίνα έλαττωθή ή προσφορά καί δημιουργηθή εις τήν άγοράν ένδιαφέρον διά τά προϊόντα.-

Ποιτικώς τά πορτοκάλια καί τά μανδαρίνια ύστεροϋν. Πληθυσμοί ποικιλιών πολυύπερων, χονδροφλοίων, φύτευσις λίαν πυκνή, καλλιέργεια ύποτυπώδης. Μεγάλη προσβολή από κοκκοειδή (φώρες), μυΐγαν Μεσογείου, θρίπα, φυσιολογικάς άσθενείας (τροφοπενία), νεκρώσεις από φυτοκόρες, χάλαζαν κλπ. Μετέθη μικρά καί μέτρια.-

θεωρούμεν δυσκολωτάτην τήν διαλογήν καθαροῦ καί ὕγειοῦ προϊόντος διά τυχόν ἔξαγωγῆν. Οὐδέ λόγος δύναται νά γίνῃ περί ἀγορᾶς ἠρτημένης ἑσοδείας ὑπό ἔξαγωγέως.-

Πάντες οἱ παραγωγοί προσεφέρθησαν νά προσφέρωσιν εἰς τήν συγκέντρωσιν καθαρόν προϊόν ὑποβιόντες μόνου των εἰς τήν διαλογήν.-

Ἐσχηματίσαμεν τήν ἐντύπωσιν ὅτι θά ἦσαν διατεθειμένοι νά προσφέρουν μίαν ποσότητα 100-200 τόννων, εἰς τήν τιμήν τῆς 1 δραχμῆς κατά χιλιόγραμμαν. Καί τοῦτο διά νά ἀποσυμφωρῶσιν τήν προσφοράν εἰς τήν ἐπιτόπιον ἀγοράν διότι περί ἔξαγωγῆς δέν ἔγινεν οὐδεμία νύξις ὑπό τῶν ἐμπόρων.-

Ἀνελύθησαν εἰς τούς παραγωγούς αἱ προκύπτουσαι, ἐκ τῆς κακῆς ποιότητος τοῦ προϊόντος, δυσκολίαι, διά τήν σύγκέντρωσιν, ἑτοιμασίαν καί διακίνησιν.-
Παρ' ἡμῶν δέν ἐδόθη οὐδεμία τιμή, οὔτε ἀνελήθη ὑποχρέωσις.-

Τηλεγραφικῶς καί τηλεφωνικῶς ἀνεφέραμεν τήν διαπιστωθεῖσαν κατάστασιν.-

17 Δεκεμβρίου. Μετάβασις μετά τῶν προαναφερθέντων Γεωπόνων εἰς Παραδείσιον καί περιοχῆν (Δυτική πλευρά τῆς νήσου) ὅπου καλλιεργοῦνται πρώιμα κηπευτικά, λεμόνια καί κρεμμύδια.-

Τά λεμόνια χονδρόφλουδα, πολύσπερμα καί ὀγκώδη, εἶναι ἀκατάλληλα διά τήν ἔξαγωγήν.

Τά κρεμμύδια παρουσιάζουν κολυμορφίαν, μεγάλην προσβολήν ἀνθρακος καί ἄλλων ἀσθενειῶν, δέν ἔχουσιν ἀποξηρανθῆ καλῶς καί ἤδη παρουσιάζουν ἐνδραχίε σήφους. Οὔτε λόγος δύναται νά γίνῃ περί συγκεντρώσεως. Τά θεωροῦμεν ἀκατάλληλα, ἔστω καί διά τήν ἐπιτόπιον κατανάλωσιν.-

Ἀνελύσαμεν εἰς τούς παραγωγούς τήν κατάστασιν τῆς παραγωγῆς των καί συνεστήσαμεν τήν ἀλλαγῆν τῶν ποικιλιῶν τῶσων τῶν λεμονιῶν ὅσων καί τῶν κρεμμυδιῶν.-

Ἐπεσκέφθημεν ἐπ' ἀεροφυτώρια πρώιμου τομάτας. Καλλιεργεῖται ἡ ποικιλίαις T 82 (MARMANDE ἐξ ἐπιλογῆς), ἀκατάλληλος διά τήν ἔξαγωγήν. Ἦδη ἐγένετο μεταφύτευσις εἰς σακκίδια.-

Ἐτονίσσαμεν τήν ἀνάγκην ἐπεκτάσεως τῆς καλλιεργείας τῆς πρώιμου πατάτας, συγκομιδῆς Ἀπριλίου, διά τήν ὅποιαν ἡ νήσος προσεφεται ὅλος ἰδιαίτερος.

Ἡ ἔξαγωγή τῆς εἰς Ἀγγλίαν καί ἄλλας χώρας διά θαλάσσης, θά εἶναι εὐχερῆς ἐφ' ὅσον παραχθῶσιν σημαντικαί ποσότητες.-

Τηλεγραφικῶς ἀνεφέραμεν τήν διαπιστωθεῖσαν κατάστασιν.-

18 Δεκεμβρίου. Μετάβασις μετά τοῦ κ. Μαργαριτίδη τῆς ΑΤΕ εἰς τά γραφεῖα καί ἔγκαταστάσει τῆς Ἐνώσεως Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν Ρόδου.-

Ἐσκέφισεν ἐπὶ τοῦ θέματος μέ τόν πρόεδρον, προϊστάμενον τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου καί τόν Δ/τὴν τῆς Ἐνώσεως.-

Κατόπιν ὁδηγιῶν, ἐζήτησα ἀπό τήν Ἐνωσιν, ἐάν ἠδύνατο νά μᾶς δανείσῃ κιβώτια μεταφορᾶς τῶν προϊόντων, ἐφ' ὅσον θά ἀπερασίετο ἡ συγκέντρωσις ἡ ἔξαγορά καί ἡ μεταφορά των εἰς συσκευαστήριον τῆς ΝΕΑΣ ΑΓΡΗΣ ἐν Ναυκλίῳ π.χ., διά τήν ἑτοιμασίαν των. Ἡ Ἐνωσις ἐδήλωσεν ὅτι θέτει εἰς τήν διάθεσίν μας 7-8 χιλ. κιβωτίων μεταφορᾶς τομάτας, καινουργῶν, ἀξίας 17-18 ὀρχ. ἕναστον, χωρητικότητος 20-25 χιλιογράμμων, ὑπό τόν ὅρον πληρωμῆς ἀποσβέσεως.-

Ἐκ τῆς συσκέψεως διεπιστώθη ὅτι ἡ Ἐνωσις /δέν δυνατὴν τήν ἔξαγωγήν πορτοκαλιῶν καί μανδρινιῶν λόγῳ κακῆς ποιότητος, δυσκολιῶν διαλογῆς, κακοποιήσεως των παραγωγῶν καί τῶν ἀπαιτήσεων αὐτῶν νά πληρωθῶσιν ἄνω τῆς δραχμῆς κατά χιλιόγραμμαν. Ἐν πάσῳ περιπτώσει δέν θά ἀνελάμβανεν τήν συγκέντρωσιν ἢ διαχείρησιν, λόγῳ τοῦ φόβου προστριβῶν μέ τούς παραγωγούς. Τ-

θεται όμως εις τήν διάθεσιν τῆς ΝΕΑΣ ΑΓΡΗΣ διά πάσαν εύκολίαν καί ένίσχυ-
σιν τῆς προσπάθειας.-

Διεπιστώθη όμως ότι ἡ προσπάθεια εξαγωγῆς εἶναι ἀπαραίτητος διά τήν ένίσ-
χυσιν τῶν παραγωγῶν, επίλυσιν τῶν προβλημάτων, ἐνημέρωσιν τῶν ἀρχῶν καί
τῶν παραγωγῶν διά τὰς προϋποθέσεις πάσης εξαγωγικῆς προσπάθειας. Ἡ προ-
σπάθεια θά ἦτο εύκολωτέρα ἐάν ἡ ἐτοιμασία (διαλογή, συσκευασία κλπ) ἐγέ-
νετο ἐπί τόπου. Διότι πάσα μεταφορά εἰς συσκευαστήριον ἔξω τῆς νήσου θά
ἐπεβάρυνεν ἀπαγορευτικῶς τήν εξαγωγικὴν προσπάθειαν. Ὑπεστηρίχθη ότι ἡ
διαλογή καί συσκευασία ἐπί τόπου, ἔστω καί διά προχεῖρμν μέσων εἶναι δυ-
νατὴ καί πάντως συμφερωτέρα ἀπὸ τήν μεταφορὰν εἰς ἄλλο συσκευαστήριον. Πάν-
τως, ὅτι θά πρέπει νά δοκιμασθῇ.-

Τῇ βοηθείᾳ τῆς Ἑνώσεως καθηρτίσθη κοστολόγιον διά τήν περίπτωσιν μεταφο-
ρᾶς τῶν πορτοκαλιῶν, εἰς ἄλλο συσκευαστήριον.-

Φόρτωσις - Μεταφορὰ εἰς λιμένα δρχ. 50/Τ.

Λιμενεργατικὰ * 1,30-1,50/κιβῶτιον 20-25 χιλιογρ.
Ναῦλοι Ναυπλίου * 350-400/τόνονν μέ ἐπαναφορὰν δυ-
ρεᾶν κενῶν κιβωτίων
* 7-8 δρχ./κιβῶτιον (3-4 ταξίδια).-
Ἀπόσβεσις Κιβωτίων

Φόροι καί κρατήσεις

2% Δημοτικὸς φόρος ἐπὶ ἀξίας τιμολογίων

3% Ο.Γ.Α.

Ἑπερωρία τελωνειακὰ 5-10 δρχ/τόνονν

Χαρτόσημα τιμολογίου

Ἀσφάλιστρα

Συμπεράσματα: Ἡ ἐπιβάρυνσις θά ἀνέλθῃ εἰς δρχ. 0,60-0,70 κατὰ χιλιόγραμ-
μον εἰς περίπτωσιν μεταφορᾶς διά ἐτοιμασίαν εἰς συσκευαστήριον Ναυπλίου.-

Ἡ Ἑνωσις Συνεταιρισμῶν ἐζήτησεν συνεργασίαν μέ τήν ΝΕΑΝ ΑΓΡΗΣ διά τήν συμ-
πλήρωσιν ἐγκαταστάσεων κονσερβοποιεῖου τῆς - σημαντικὰ ἐγκαταστάσεις- δι'
ἐκχυμητηρίου ἑσπεριδοειδῶν καί τομάτας. Ὑπεσχέθημεν νά ἀναφέρωμεν σχετικῶς.

Ἐπίσκεψις Σταθμοῦ Γεωργικῶν Ἐρευνῶν Βάρης Ρόδου. Εὕρισκεται ὑπὸ δργάνωσιν.
Ἄν ἔχει προσωπικῶν καί οἰκονομικὰ μέσα, ἵνα ἀντιμετωπίσῃ τὰς ἀνάγκας τῆς
Γεωργικῆς παραγωγῆς Ρόδου, τῆς τῶσον ποικίλης. Ἄν φαίνεται νά ὑπάρχῃ ἀ-
νόμη πρόγραμμα σοβαρᾶς καί μακροχρονίου ἐρεῦνης τῶν γεωργικῶν προβλημάτων.-

Νομίζομεν ὅτι ἡ Γεωργικὴ οἰκονομία καί τῆς Δωδεκανήσου δεόν νά τύχῃ ἐπι-
σταμένης ἐρεῦνης καί μελέτης, ἵνα καταστῇ δυνατός πᾶς προγραμματισμός. Ἡ
σημερινὴ προσπάθεια ἔχει τυχαῖον χαρακτῆρα.-

18 Δεκεμβρίου. Ἐπιστροφή.-

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19ῃ Δεκεμβρίου 1963

Κ. Β. ΣΑΚΑΝΤΑΝΗΣ